

7/7450
G.C. 11

04 Kasım 2016
GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610-**28967**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-7450)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 18.08.2016 tarihli ve 43452547-120.07-51069 sayılı yazısı.

Tunceli Milletvekili Sayın Alican ÖNLÜ'nün tarafıma tevcih ettiği 7/7450 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-7450 Esas Numaralı Önerge Cevabı (3 sayfa)

**TUNCELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİCAN ÖNLÜ'NÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/7450)**

Sorular 1, 2:

Temel geçim kaynağı hayvancılık, arıcılık, tarım olan Dersim ilimiz, işletilmek istenen ve işletilmekte olan maden ve taş ocaklarının tehditi altındadır. Açılmak istenen ve şu anda işletilmekte olan taş ve maden ocaklarıyla halkın yaşam alanları ellerinden alınırken, halk zorunlu göçede tabii tutulmaktadır. Maden ve taş ocaklarının özellikle bölge halkının mezarlıklarının ve kutsal mekânlarının bulunduğu alana kurulmak istenmesi, Dersim Alevi inancına yönelik ciddi bir tehlikeyle birlikte, kutsal mekânların yok olmasına ve ekolojiye-doğaya zarar verme riskini de beraberinde getirmektedir.

Bu bağlamda;

- Şu anda Dersim'de işletilmekte olan kaç maden ve taş ocağı bulunmaktadır?
- Dersim'de işletilmesi için başvurusu yapılan kaç maden ve taş ocağı bulunmaktadır?

Cevaplar 1, 2:

17.08.2016 tarihi itibarıyla Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MİGEM) sistem kayıtlarımızda yapılan sorgulamalara göre, Tunceli ilinde toplam 103 adet ruhsat olup, bunlardan 30 tanesine işletme izni düzenlenmiştir. Toplam ruhsatlardan hali hazırda 9 tanesi taş ocağı olarak ruhsat almış, bunlardan da 4 tanesine işletme izni düzenlenmiştir.

2014 yılı için, 31 adet ruhsat müracaatı yapılmış, bunlardan bir tanesine ruhsat düzenlenmiştir. 2015 yılı için Tunceli ili ölçeğinde ruhsat müracaatı bulunmamaktadır. 2016 yılı için, 2 adet müracaat yapılmış, bunlardan 1 tanesi ruhsata hak kazanmış ancak henüz ruhsat düzenlenmemiştir.

Sorular 3, 4, 7:

- Faaliyetine izin verilen taş ve maden ocaklarına hangi kriterlere göre ruhsat verilmektedir?
- Dersim'de maden ve taş ocaklarının özellikle halkın yaşam alanlarında projelendirilmesinin mevzuatınızdaki yeri nedir?
- Maden ve taş ocaklarının bölge halkının kutsal mekânlarının bulunduğu alanlarda kurulmuş olmasının ve kurulmak istenilmesinin mevzuatınızdaki yeri nedir?

Cevaplar 3, 4, 7:

Maden ruhsatı almak ve işletmek için gerekli şartlar ve yapılacak işlemler 3213 sayılı Maden Kanunu hükümlerinde düzenlenmiştir. Kanun'un 6 ncı maddesi kapsamında ruhsat alabilmek için öncelikle medeni hakları kullanmaya ehil T. C. vatandaşı olmak, madencilik yapabileceği statüsünde yazılı Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişiliğe haiz şirket, bu hususta yetkisi bulunan kamu iktisadi teşebbüsü ile müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri ile diğer kamu kurum, kuruluşu ve idareleri olmak şartı aranmaktadır. Ruhsatların ne şekilde alınacağı ve hangi evrak ve belgelerin gerektiği, madenlerin nasıl işletmeye alınacağı ve işletme şartları 3213 sayılı kanunda ayrı ayrı düzenlenmiş olup bu hususta müracaatın yapılacağı ve ruhsatın alınacağı kurum Enerji ve Tabii Kaynakları Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü'dür.

Ancak MİGEM ruhsat alındıktan sonra ruhsat sahiplerinin işletme faaliyetlerine başlayabilmeleri ve ruhsat alanlarında üretim yapabilmeleri için, 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 7 ncı maddesi gereği, arazinin mülkiyet durumuna göre; orman ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan, tapulu tarım arazisi ise tapu sahibinden, mera ise İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden izin alması zorunludur. Diğer yandan ruhsat alanlarında yapmayı planladıkları üretimin çevreye vereceği olası zararlar (patlatma, sarsıntı, toz, gürültü vs.) konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan ÇED (Çevresel Etki Değerlendirmesi) izni ile İl Özel İdarelerinden GSM (Gayri Sıhhi Müessese) İzin belgesi/ruhsatı almaları zorunludur. Söz konusu izin belgeleri almamaları halinde MİGEM tarafından ruhsat sahalarına üretim/işletme

izni ve sevk fişi verilmemektedir.

Ayrıca özel izin alanları (orman, muhafaza ormanı, ağaçlandırma alanları, kara avcılığı alanları, özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtı, tabiatı koruma alanı, tarım, mera, sit alanları, su havzaları, kıyı alanları kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri vb.) ile çakışma durumunda konuyla ilgili tüm kurumların da uygun görüşlerinin alınması zorunludur. Bunun dışında, özellikle I (b) ve II (a) grubu madenler için yapılan ruhsat ve izin başvuruları için Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nin 24 üncü maddesi (kısıtlama alanları gibi sisteme kapalı hale getirilen yerlerdeki madencilik faaliyetleri) ile 119 uncu maddesi kapsamındaki (taşocaklarının öngörünüm alanlarına göre faaliyetler) esaslar değerlendirilmektedir.

Sorular 5, 6, 8, 9:

- Su kaynaklarının, tarım alanlarının, hayvancılık ve arıcılığın ciddi anlamda zarar görmesine neden olan bu projelerin denetimi ve kontrolü kimler tarafından yapılmaktadır? Oluşan ve oluşabilecek zararlar karşısında ne tür önlemler alınmıştır?
- Maden ve taş ocaklarının tarım alanlarına, hayvancılık ve arıcılığa vermiş olduğu zararı karşılamaya yönelik çalışmanız var mıdır?
- Maden ve taş ocaklarının kurulmuş olduğu alanda tahrip olan doğanın yeniden canlanmasına yönelik ne tür çalışmalar yapılmıştır?
- Bölge halkının taş ve maden ocaklarına olan tepkisine rağmen bunda ısrar edilmesinin sebebi nedir?

Cevaplar 5, 6, 8, 9:

Maden üretim faaliyetleri esnasında ruhsat sahiplerinin gelişigüzel, kuralsız bir şekilde faaliyette bulunmaları söz konusu değildir. Maden sahalarında yürütülen üretim faaliyetlerinin ekolojik dengeyi bozduğu, çevreyi olumsuz yönde etkilediği, meskûn mahalde olması nedeniyle insanlar üzerinde sağlık ve güvenlik sorunları yarattığı yönünde ortaya çıkan olumsuz durumlar için; taş ocağı sahalarının MİGEM tarafından en az üç yılda bir, kömür sahalarının altı ayda bir olmak üzere periyodik olarak denetimi yapılmaktadır. MİGEM'in gelecekteki denetim hedefi 2 yılda 1 olarak planlanmaktadır. Bu denetimler sonucunda, projelerine uygun faaliyette bulunup bulunmadıkları yönünde kontrol ve denetime tabi tutulmaktadırlar. Yapılan bu denetimlerin yanı sıra gerek vatandaşlardan gerekse diğer kurumlardan gelen şikâyet/ihbar gibi durumlarda da denetimler yapılmaktadır. Ayrıca madencilik faaliyetlerinin gerçekleştirildiği alanda, ilgili mevzuatlarına göre izin veren diğer kamu kurumları olan Çalışma Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İl Özel İdareleri ve diğer mülki idare birimlerince de denetimler yapılmaktadır. Yapılan denetimlerde mevzuata aykırı ve usulsüz çalışma yapıldığı belirlenen ruhsat sahalarındaki faaliyetler ilgili mevzuatlara göre gerekli tüm önlemler alınıncaya kadar durdurulmaktadır.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından, taş ve maden ocakları ile ilgili talepler 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 13 üncü maddesi kapsamında değerlendirilmekte ve Kanun'a uygun olması halinde izin verilmektedir. Ayrıca bahse konu faaliyetlerle ilgili olarak çevrede bulunan tarım arazilerinin korunması amacıyla aynı Kanun'un 12 nci maddesi kapsamında Toprak Koruma Projesi hazırlanmakta ve uygulanması sağlanmaktadır.

Maden Kanunu'nun 32 nci maddesi "*Ruhsat sahibi sahasında gerekli emniyet tedbirlerini almak ve sahanın son durumunu gösterir imalat haritası ve maden jeoloji haritasını Genel Müdürlüğe vermek suretiyle terk talebinde bulunabilir. Herhangi bir nedenle hükümden düşmüş veya ruhsat hukuku yürürlükte olan sahalarda terk edilen alanlarda ruhsat sahibi*

**TUNCELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİCAN ÖNLÜ’NÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/7450)**

gerekli emniyet tedbirlerini almak ve sahanın son durumunu gösterir teknik belgeleri Genel Müdürlüğe vermek zorundadır.

Ruhsat sahibi yukarıda belirtilen tedbirleri en geç bir yıl içinde almak ve işletme faaliyetinde bulunan alanı işletme projesi doğrultusunda çevreye uyumlu hale getirmek zorundadır.” hükmü gereği ruhsat sahalarının denetim ve kontroller yapılmakta olup, gerekli tüm önlemlerin alınması sağlanmaktadır.